

Arii naturale protejate de interes național

În județul Botoșani există 9 arii naturale protejate incluse în RNAP (3225ha) -4 sunt nominalizate în Legea nr. 5/2000(275 ha), iar una este declarată Arie de Protecție Specială Avifaunistică prin H.G. nr.2151/2004 (2950ha).

REZERVAȚII NATURALE

Tip forestier

- Pădurea Tudora-119ha
- Pădurea Ciornohal-76,5ha
- Arinișul de la Horlăceni-5ha
- Făgetul Secular Stuhosa-60,5ha

Tip floristic

- Turbăria de la Dersca (Lozna)-10ha
- Bucecea Bălțile Siretului-2ha
- Rezervația floristică Stânca-Ștefănești-1ha
- Rezervația floristică Ripiceni- 1ha

ARII DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ

- Lacul Stânca-Costești-2950ha

Rezervații naturale(incluse în categoria IV IUCN):

1.PĂDUREA TUDORA

Pădurea Tudora constituie una dintre cele mai vizitate arii naturale protejate din județ, datorită existenței arboretului de *Taxus baccata*(tisa)- specie declarată monument al naturii.

Cu o suprafață de 119 ha, rezervația naturală de tisă de la Tudora a fost semnalată încă din anul 1937 ca o vegetație spontană și compactă. În rezervație există cca 850 de exemplare de tisă dispersate pe pantele râurilor și din care puține se mai încadrează în vârstele de 300-350 de ani.

Existența unui relief accidentat, a unor versanți cu diferite expoziții, a unor mici platouri, cu o mare variabilitate a condițiilor ecologice, face ca vegetația rezervației să fie variată și de mare însemnătate științifică.

Versanții văilor Tisei, Racului, Ocupului, sunt acoperiți de făgete seculare.

Pe versantul stâng al pârâului Tisei și versanții pârâului Racului, s-au identificat fitocenoze de fag ce au în stratul arbustiv predominant, tisa.

Actuala suprafață a ariei naturale protejate "Pădurea Tudora", a constituit încă din cele mai vechi timpuri o sursă de existență și de venituri pentru populația locală prin desfășurarea unor activități tradiționale de ex: colectarea plantelor medicinale, recoltarea ciupercilor.

După declararea zonei ca rezervație naturală, aceste activități se desfășoară conform legislației în domeniu; aria a devenit și o atracție turistică, an de an tot mai mulți turiști tranzitând rezervația pentru a admira frumusețea peisajului.

Rezervația Tudora a atras atenția unor ONG-uri locale care, împreună cu APM Botoșani și Direcția Silvică Botoșani au marcat traseele turistice, au igienizat cursurile de apă din rezervație (Pârâul Tisei, Racului și Ocup), au evaluat numeric exemplarele de *Taxus baccata* și nu în ultimul rând au desfășurat acțiuni de conștientizare publică a populației și autorităților locale privind importanța conservării habitatului și a speciilor de floră/faună sălbatică.

Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0248.

2.PĂDUREA CIORNOHAL

Teritoriul în care se află rezervația aparține miocenului reprezentat prin depozite sarmatice iar din punct de vedere petrografic predomină marnele argiloase apoi argilele și mai puțin loess-ul. Pădurea Ciornohal aparține provinciei balcano-meossiace și este stațiunea cea mai nordică cu *Cotinus coggygia*, element pontico-submediteranean de mare însemnătate fitogeografică.

Aici se întâlnesc și numeroase elemente continentale și sudice specifice stepei.

Pădurea Ciornohal este un eșantion al ecosistemului relictar de silvostepă disjunct din nordul țării constituit din numeroase elemente xerofite parte aflate la limita nordică a arealului: *Cotinus coggygia*, element pontico-submediteranean .

Aici se întâlnesc și numeroase elemente continentale și sudice specifice stepei.

În rezervație s-au identificat 424 specii de plante vasculare, aparținând la 56 de familii. Pe lângă flora bogată și puternicul caracter conservativ, rezervația forestieră Ciornohal prezintă un interes deosebit și sub aspectul vegetației. Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0247.

Cotinus coggygia (scumpie)

Regenerări naturale de scumpie

3. ARINIȘUL DE LA HORLACENI

Această rezervație are suprafața de 5 ha și conservă specia de arboret *Alnus glutinosa* (arinul negru). Suprafața în care se afla arinii este de 0,7 ha, restul fiind zona tampon.

Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0249.

Arinișul de la Horlăceni -*Alnus glutinosa*

4. FAGETUL SECULAR STUHOASA

Este o rezervație forestieră cu suprafața de 60,5 ha, în care specia *Fagus sylvatica* se găsește la limita estică a arealului național, motivul care a stat la baza declarării ariei naturale protejate.

Rezervația cuprinde exemplare de fagi seculari.

Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0250.

5. TURBĂRIA de la DERSCA

Rezevația este situată în partea de vest a județului Botoșani. Din punct de vedere geologic perimetrul Lozna se încadrează în Platforma Moldovenească ce posedă un pachet de sedimente în grosime de 1000-5000 m . Fundamentul cristalin este alcătuit din micașturi, șisturi amfibolice-roci mezometamorfice, iar în partea

superioară de roci epimetamorfice de tipul șisturilor sercito-cloritoase, roci carbonatice, roci porfirogene. Stiva de sedimente dispuse peste fundamentul cristalin aparțin paleozoicului, mezozoicului și neozoicului. Datorită capilarității ridicate a plantelor ce alcătuiesc stratul turbifer apa își găsește un bun locaș de acumulare în aceste zăcăminte (apa de zăcământ). Apele au un aspect de mlaștină datorită dispunerii zăcămintelor pe un pat argilos impermeabil, Turbăria de la Dersca (Lozna) fiind o mlaștină eutrofă.

Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0244.

6.BUCECEA BĂLȚILE SIRETULUI

Este o rezervație floristică complexă cu suprafața de 2 ha în care sunt protejate specii de floră specifice zonelor umede. Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0245.

Rezervația floristică Bucecea Bălțile Siretului

7.REZERVAȚIA FLORISTICĂ STÂNCA ȘTEFĂNEȘTI

Aceasta este singura locație din țară unde vegetează planta *Schivereckia podolica*, specie cu o ecologie interesantă, legată de substratul calcaros constituit din calcare recifale de vârstă bugloviană, numite Toltry.

Existența inițială în România numai într-o singură stațiune (Rezervația Stânca – Ștefănești) a speciei *Schivereckia podolica*, la limita vestică a arealului, alături de o floră bogată și variată, precum și valoarea geologică a zonei, au constituit criteriile declarării acestei locații ca rezervație științifică. Raritatea floristică este însoțită de unele endemisme ca: urechelnița (*Sempervivum ruthenicum f. albidum*), cosaciul (*Astragalus austriacus f. minutiflorus*), șopârlița (*Veronica incana*), trânjoaica (*Ranunculus illyricus f. moldavica*) și de unele specii de briofite saxicole.

Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0243.

Schivereckia podolica

8. REZERVAȚIA RIPICENI (MANOLEASA)

Lucrările de amenajare a râului Prut, prin construcția barajului și a lacului de acumulare Stânca-Costești au afectat integritatea acestei rezervații de la Stânca Stefanesti, efectivele plantei fiind în continuu declin. Încă din faza de început a lucrărilor s-a pus problema salvării speciei *Schivereckia podolica*. Din anul 1971, Subcomisia Monumentelor Naturii Iași a început cercetarea condițiilor ecologice în care planta cohabita și a încercat găsirea unei stațiuni similare. În urma cercetărilor efectuate s-a ales pentru transplantare o zonă la cca 25 km nord de Stânca și anume la Ripiceni (actualmente com. Manoleasa, în urma soluționării unui litigiu privind limita dintre cele două comune). Aici apariția la zi a calcarelor recifale are loc în câteva puncte. O parte din aceste iviri au fost exploatate, menținându-se câteva stâncării pe malul râului Prut, cu o orientare NE.

Rezervația naturală este declarată prin Legea nr.5/2000, cu modificările și completările ulterioare, având codul RONPA0246.

Rezervația Ripiceni Manoleasa

9. ARIA DE PROTECȚIE SPECIALĂ AVIFAUNISTICĂ „LACUL STÂNCA COSTEȘTI”

Mai mult decât oricare grup de vertebrate, păsările au o largă răspândire în APSA Lacul Stânca Costești, atât ca număr de specii, cât și ca număr de indivizi. Această grupă atrage interesul din partea omului prin prezența lor permanentă pe parcursul unui an, ele fiind întâlnite în toate anotimpurile, deci mereu vizibile oriunde și oricând. Cea mai mare parte din păsările semnalate în zonă (44 de specii) sunt migratoare (47,3 %) 31 de specii sunt sedentare (33%), iar restul de 18 specii sunt de pasaj (19,7%. În 8 cazuri, la speciile sedentare din zona de referință se adaugă populațiile venite în timpul iernii din nordul continentului.

Populațiilor din speciile sedentare existente în zona studiată li se adaugă uneori în iernile aspre alte populații, aparținând aceleiași specii care vin din nord, (9 specii) sau altele care pot migra spre sud (ex. cinteza, presura galbenă etc.)

Dintre speciile sedentare mai des întâlnite sunt:

- ghionoaiele și ciocănitorele care se întâlnesc în pădurile din Valea Prutului, dar și prin livezi sau grădini;
- ciocârlanul, pasăre asemănătoare ciocârliei, se observă că vara nu intră în localități, pe când iarna, îl întâlnim chiar și în zonele centrale ale acestora, unde și găsește ușor hrana și adăpostul;
- gaița se hrănește cu puii păsărelelor sau a păsărilor de curte, porumb sau insecte; este prezentă în toată zona, dar mai ales în pădurile din lunca Prutului. Iarna, intră în localități unde poate găsi hrană;
- coțofana, prezentă mai ales în păduri;
- cioara de semănătură este specia cu cei mai numeroși reprezentanți;
- vrăbiile sunt cele mai răspândite, efectivul lor fiind mare și constant.

Dintre speciile migratoare menționăm:

- corcodelul mare, care vine în aprilie și pleacă în septembrie cuibărind în toate bălțile cu stuf sau papură din preajma lacului de acumulare Ringhilești, SărataCaraiman;
- stârcii – de noapte, cenușii, roșii și pitici, vin în aprilie și pleacă în septembrie. Sunt, în general, izolați fiind activi atât ziua cât și seara;
- egreta mică, care vine la sfârșitul lunii mai, după reproducere, pentru hrănire și pleacă la sfârșitul lui iulie;
- berzele sunt mai puțin răspândite comparativ cu acum câteva decenii în urmă; de pildă, în primăvara anului 1989, în zona limitrofă a lacului, pe o porțiune lungă de 40 km și lată de 15 km, existau 37 de cuiburi de barză pe teritoriul comunelor Ștefănești, Românești, Dobârceni, Mihălășeni și Ripiceni, cu un efectiv de 74 indivizi;
- rața mare, care vine la sfârșitul lunii martie și pleacă toamna târziu (în noiembrie);
- lebăda de vară este mai puțin răspândită în zona studiată;
- găinușa de baltă, care vine în aprilie și pleacă în noiembrie; își construiește

cuibul ca o plută printre stuf, papură sau chiar sol

- ciocârlia, rândunica, lăstunul de casă, pupăza, priveghetoarea sunt specii bine reprezentate în zona.

Dintre speciile de pasaj menționăm:

- gâsca mare, are teren preferențial pentru hrănire suprafețe cultivate din apropierea localităților;

- rața mică- la sfârșitul lunii iulie vin din nord un număr mare de rațe mici pe lacul de acumulare, iar când apele acestuia îngheață, trec în lacul de compensare ale cărui ape nu îngheață sau îngheață parțial la mal; uneori pot rămâne aici toată iarna;

- pescărușii nu cuibăresc în zonă; posibil cuibăresc în zone mai îndepărtate în nordul continentului, sosind în zonă înainte sau după ce au scos puii pentru a se hrăni

APSA Lac Stâncea Costești-*Anas sp*